

ὀριζοντία δοκὸς τοῦ ἐλαιοτριβείου, διὰ τῆς κεντρικῆς ὀπῆς τῆς ὁποίας στρέφεται ἡ κορυφή τοῦ κοιλίου τοῦ πιέζοντος τὰς ἐλαίας Ἀθ. Συνών. βορδωνάρι 3. 3) Ὑπὸ τὸν τύπ. κάτω βορδωνάρις ἢ βορδουνάρις, ἢ ὡς βάσις τοῦ ἐλαιοτριβείου χρησιμεύουσα παχεῖα δοκὸς Ἀθ.

Β) Μετων. 1) Ἀνθρωπος ἀγροϊκὸς καὶ βάναντος Κρήτ. Τήν. κ. ἀ.—(Πανδῶρ. ἐνθ' ἀν.) Συνών. βόρδω B 2. 2) Ἀνθρωπος σωματώδης καὶ χοντροκαμωμένος Τήν. κ. ἀ. 3) Ἐπιθετικ. ρωμαλέος Τήν.

Πβ. βορδωνάρι, βορδώνι.

βορδωνεά ἢ, ἀμάρτ. βορδουνεά Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βορδώνι καὶ τῆς παραγωγικῆς κατλ. -εά.

Τὸ φυτὸν ἀσφόδελος 1, ὁ ἰδ.

βορδώνι τό, βορδώνιν Κύπρ. βορδώνι Ἀθ. Καπ. Κάρπ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Κορων.) Πάρ. Πελοπ. (Λακων. Μάν.) Σίφν. Χίος κ. ἀ.—Λεξ. Πρω. Δημήτρ. βορδών' Καπ. (Ἀραβάν.) βορδών' Καπ. (Ἀνακ. Τελμ.) βορτώνιν Κύπρ. βορτών' Καπ. (Σίλατ. Σινασσ.) ὀρδώνι Κάρπ. βορδών' Στερελλ. (Αἰτωλ.) βορδώνι Καπ. Φάρασ.) βορδών' Καπ. (Φερτ.) βορτώνι Καπ. (Φάρασ.) βορδούνι Καπ. Μεγίστ. Νάξ. μουρδώνι Θράκ. Κεσάν.) ὀρδώνι Χίος.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. βορδώνιον, παρ' ὃ καὶ βορδώνιον καὶ βορδώνιν. Ὁ τύπ. μουρδώνι κατ' ἐπίδρασιν τοῦ συνών. μουλάρι.

Α) Οὐσ. 1) Ἡμίονος ἀλλαχοῦ μὲν ὁ συνήθους μεγέθους, ἀλλαχοῦ δὲ ὁ μικροῦ Ἀθ. Θράκ. (Κεσάν.) Καπ. (Ἀνακ. Ἀραβάν. Σίλατ. Σινασσ. Τελμ. Φάρασ. Φερτ.) Κύπρ. Πάρ. Πελοπ. (Λακων. Μάν.) κ. ἀ.—Λεξ. Πρω. Δημήτρ.: Ἀσμ.

Ἀι Βασίλης ἔρχεται ἀπὸ τὴν Καισαρίτσα, σέρνει μουλάρι δώδεκα, βορδώνια δεκατρία (ἐν παραλλαγῇ ἀντὶ βορδώνια λέγεται μουρδώνια) Κεσάν.

Ἐφτά βορτώνια φόρτωσεν ὠτίτσα καὶ μυτίτσα (ὠτίτσα = ὠτα, μυτίτσα = μύτες) Σίλατ. 2) Ἡμίονος τερατώδης ἐξ ὄνου πατρὸς καὶ μητρὸς ἀγελάδος (πεπαισμένως) Στερελλ. (Αἰτωλ.) 3) Ἴππος ἐνορχίς, ἐπιβήτωρ Νάξ. (Ἀπύρανθ. Κορων. κ. ἀ.) 4) Ράβδος Κύπρ.

5) Ἡ μεγάλη κορυφαία δοκὸς τῆς στέγης ἢ στηρίζουσα τὰς ἐκατέρωθεν μικροτέρας δοκοὺς Χίος—Λεξ. Πρω. Δημήτρ. 6) Τὸ φυτὸν ἀσφόδελος Μεγίστ.

Β) Ἐπιθετικ. 1) Μεστός, ἐπὶ γεννήματος Κάρπ.: Τὸ σιτάρι εἶναι ὀρδώνι σὰ φασούλι. 2) Στερεὸς Κάρπ.: Ὅργον βορδώνι. β) Σκληρὸς, μὴ βρουσμένος καλῶς, ἐπὶ ὀσπρίων Σίφν.: Κουκχιά βορδώνια. 3) Ἀνεπτυγμένος, ζωηρὸς, σπαργῶν, ἐπὶ φυτῶν ἐν γένει Κάρπ.

Πβ. βορδωνάρι, βορδωνάρις.

βορδωνιάζω Βιθυν. Ρόδ. βορδωνιάτσω Σίφν. βορδωνιάζω Πελοπ. (Συκεά Κορίνθ.) βορδωνιάζω Κρήτ. βορδουνιάζω Θράκ. (Σουφλ.) βορτωνιάζω Κύπρ. βορτουνηιάζω Κύπρ. γορδωνιάζω Σύμ.

Τὸ μεσν. βορδωνιάζω. Περί τῆς λ. ἰδ. ΣΔεινάκ. ἐν Λαογραφ. 7(1923) 283 κέξ.

1) Σκληρύνομαι ἔνεκα βράσεως ἀτελοῦς, ἐπὶ ὀσπρίων ἢ λαχανικῶν Πελοπ. (Συκεά Κορίνθ.) Σίφν.: Ἡβορδωνιάσανε τὰ φασόλια Σίφν. Βορδωνιάσαν τὰ κολοκύθια—τὰ χόρτα Συκεά Κορίνθ. Συνών. ἀγουριδιάζω 3. 2) Σήπομαι Κρήτ. Κύπρ.: Βορδίνιασα δὲ σπαρμένα ἀπὸ τῆ βροχῇ Κρήτ. Οἱ ἐλαῖες ἐβορδουνιάσασιν (ἐπὶ ἐλαίων συσσωρευμένων ἐτοιμῶν πρὸς ἔκθλιψιν) Κύπρ. β) Ἀνα-

δίδω κακὴν ὁσμὴν Ρόδ.: Ἐβορδώνισαεν τὸ φαεῖ. γ) Μαραίνομαι, κιτρινίζω Κύπρ.: Ἐβορτωνιάσαν τὰ κολόθια (κολοκύθια). 3) Σχηματίζονται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας μου τραχεῖαι πτυχαί, ζαρώνω Σύμ.: Ἐγορδινιάσαν ἀπὸ τὸ νερὸ τὰ δαχτύλια μου—τὰ χέρια μου. Ἐγορδινιάσαν τὰ κουκχιά. IV) Κοκκινίζω ἀπὸ ἑξαψιν ὀργῆς Θράκ. (Σουφλ.): Τί ἑπαθίς κι βορδούνισαίς; V) Κατέχομαι ὑπὸ ἀϋπνίας Βιθυν.: Ἀπόψε ὡς τὸ πουργὸ βορδώνισα.

βορδωνίζω ἀμάρτ. βορτωνίζω Κύπρ. βορτωνῶ Κύπρ. Μέσ. βορδωνίζομαι Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόρδωνας, δι' ὃ ἰδ. βόρδω.

1) Γίνομαι ὡς ἡμίονος, παχύνομαι: Παροιμ.

Ἀλ-λοι σπέρνουν τῶν θερίζουν | τῶ ἄλλοι τρῶν τῶν βορτωνίζουν

(ἐπὶ τῶν ζώντων εἰς βάρος ἄλλων). Συνών. βορδεύω 1. 2) Μέσ. παραφέρομαι, ἐξοργίζομαι.

βορδωνόμουλος ὁ, ἀμάρτ. βορτωνόμουλος Κύπρ. βορτωνόμουλον τό, Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βόρδωνας, δι' ὃ ἰδ. βόρδω, καὶ μουῦλος.

Μέγας ἡμίονος: Ἀσμ.

Τῶν μὲ τ' ἀμάξα τὸ τῶν τῶν μὲ τ' ἀδ-σὰ τὸ λάδι τῶν μὲ τὸ βορτωνόμουλον νὰ φέρῃς τὸ λιβάνιν (ἀδ-σὰ = ἀσκιά).

βορδωνόμυλος ὁ, ἀμάρτ. βορτωνόμυλος Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βόρδωνας, δι' ὃ ἰδ. βόρδω, καὶ μύλος.

Μύλος κινούμενος δι' ἡμίονου: Φρ. Ὁ δεῖνα γυρίζει βορτωνόμυλον (ἀσχολεῖται διαρκῶς μὲ τὰ ἴδια πράγματα).

βορδωνόσπορος ὁ, ἀμάρτ. βορδουνόσπορος Μεγίστ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βορδώνι καὶ σπόρος.

Ὁ σπόρος τοῦ φυτοῦ ἀσφοδέλου.

βορδωρρούθουνος ἐπίθ. ἀμάρτ. βορδωρρίφουνος Πελοπ. (Κίτ. Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βόρδω καὶ ρουθούνι, παρ' ὃ καὶ ριφούνι.

Ὁ ἔχων διεσταλμένους τοὺς ρώθωνας.

βόρδω ὁ, Κρήτ. Κύπρ. βόρτω Κύπρ. βόρδωνας Βιθυν. Κέρκ. σβόρδωνας Κέρκ. βορδώνη ἢ, Κρήτ. Πελοπ. (Μάν.) βορτώνη Κύπρ. (Πάφ.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. βούρδων, παρ' ὃ καὶ μεσν. βόρδων, ὁ ἐκ τοῦ Λατίν. *burdo*.

Α) Οὐσ. 1) Ἡμίονος ἄρρην Κύπρ. ἢ θήλυς Πελοπ. (Μάν.) β) Τὸ παιδί ὑβριστικῶς Κρήτ. Συνών. παλαιόπαιδο. 2) Μεγάλῃ πέτρα Κρήτ. 3) Σκληρὸν ἔκφυμα τοῦ δέρματος Κέρκ.: Ἐβγαλαν τὰ χέρια μου ἔνα ξαφνικὸ βορδώνους (ἔνα ξαφνικὸ = πληθος).

4) Ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ κλήματος ὅταν φουσκώσῃ Κέρκ.

β) Ἡ τρυφερά κληματὶς τῆς ἀμπέλου Κύπρ. (Πάφ.)

5) Τρυφερὸς κλάδος δένδρου Κύπρ. (Πάφ.)

Β) Μετων. 1) Ἀνθρωπος βράδυκίνητος Κύπρ. 2) Ἀνθρωπος νωθρὸς τὸν νοῦν, ἀγροϊκὸς, ἀπαιδευτὸς Κύπρ. Συνών. βορδωνάρις B 1. 3) Ἐπιθετικ. ὁ μὴ κοιμώμενος, ἄυπνος Βιθυν.

βορδώχειλας ἐπίθ. ἀμάρτ. βορδάχειλας Πελοπ. (Οἰν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βόρδω καὶ χεῖλος, παρ' ὃ καὶ ἀχείλη,

